

LUNDS
UNIVERSITET

Projektet Handlingsplan inför kårobligatoriets
avskaffandet

Handlingsplan inför avskaffandet av kår- och nationsobligatoriet 1 juli 2010

Avskaffandet av kår- och nationsobligatoriet 1 juli 2010 kommer att innebära stora förändringar för studentkårer, nationer och Akademiska Föreningen, men även för Lunds universitet. Studentorganisationernas verksamhet är värdefull inte enbart för studenterna utan även för universitetet eftersom den bidrar till utbildningens kvalitet, till rekryteringen och till att studenterna genomför sina studier.

Inom Lunds universitet har ett särskilt projekt sett över vilka konsekvenser avskaffandet av kår- och nationsobligatoriet kommer att få och hur universitetet behöver anpassa sig till detta. Syftet är att säkra att studentkårer, nationer och Akademiska Föreningen kan fortleva även efter avskaffandet av obligatoriet samt att universitetet lever upp till de krav som ställs rörande såväl studentinflytandet som det studiesociala arbetet.

Denna handlingsplan är ett resultat av det nämnda projektet. Åtgärderna i handlingsplanen syftar till att förbereda universitetet inför avskaffandet av kårobligatoriet och de ska därför vara genomförda innan 1 juli 2010.

Beredning av beslut om ställning som studentkår

Avskaffandet av kår- och nationsobligatoriet innebär att de nuvarande studentkårerna inte längre är studentkårer från 1 juli 2010. Universitetet får i stället skyldighet att efter ansökan ge studentsammanslutningar ställning som studentkår under förutsättning att de uppfyller ett antal krav som föreskrivs i högskolelagen.

En studentkår ska årligen till universitetet redovisa sin verksamhet och hur många studenter som är medlemmar. Om det i samband med detta (eller vid annat tillfälle) avslöjas att studentkåren inte längre uppfyller de föreskrivna kraven har universitetet möjlighet att återkalla beslut om ställning som studentkår.

- Beslut om ställning som studentkår bör fattas av universitetsstyrelsen.
- Rektor bör besluta om föreskrifter för studentkårens redovisning av sin verksamhet och medlemsantal.

Det är avgörande för att studentinflytande ska fungera efter det att ändringarna träder i kraft 1 juli 2010 att beslut om ställning som studentkår tagits innan dess. För att dessa beslut ska kunna beredas och fattas på ett rättssäkert och effektivt sätt måste universitetet därför snarast fatta beslut om vissa allmänna råd.

- Rektor bör besluta om allmänna råd för verksamhetsområde för en studentkår vid Lunds universitet. Huvudprincipen bör vara att en studentkårs verksamhetsområde ska bestå av en eller flera fakulteter. Det ska även finnas möjlighet för universitetets forskarstuderande att organisera sig i en egen kår.
- Rektor bör besluta om allmänna råd för ansökan om ställning som studentkår vid Lunds universitet.

Ekonomiskt stöd till studentkårerna

När obligatoriet avskaffas förväntas studentkårerna tappa medlemmar vilket innebär att de förlorar intäkter. Regeringen kommer att skjuta till medel som är öronmärkta för studentkårerna, men det är tveksamt om detta kommer att räcka. Utredningen som föregick propositionen föreslog ett bidrag från regeringen till studentkårerna på 310 kr per helårsstudent för att täcka arbetet med studentinflytandet. I propositionen föreslår regeringen i stället en summa på 20 miljoner kronor för hela landet under 2010 och 30 miljoner för hela landet under 2011. På årsbasis innebär detta mellan 100 och 105 kr per helårsstudent. För Lunds universitet uppgår skillnaden mellan utredningens och propositionens förslag till drygt 5 miljoner kronor.

Det är viktigt för universitetet att det finns ett fungerande studentinflytande och det kan bli nödvändigt att bidra till detta. Arbetet med studentinflytandet måste naturligtvis utföras av studenter i studentkårens regi, men de ekonomiska resurserna kan komma från olika håll. Med de förutsättningar som råder från 1 juli 2010 är den lämpligaste lösningen en kombination av medel som avsatts av regeringen, medel från universitetet och medlemsavgifter.

Universitetets stöd till studentkårerna bör vara just så högt att det tillsammans med stödet från regeringen säkrar en miniminivå av studentinflytande. Områden och institutioner bör ha möjlighet att stödja respektive studentkårer eller en del av en studentkår om de så önskar.

Universitetets stöd till studentkårens arbete med studentinflytande kan utformas på olika sätt. En möjlighet är att utbetala en summa pengar till studentkårerna som de sedan disponerar fritt, en annan möjlighet är att köpa tjänster av studentkårerna.

- Universitetet bör stödja studentkårerna ekonomiskt för att säkra en miniminivå av studentinflytande.
- Universitetets ekonomiska stöd till studentkårerna bör utformas som en ersättning per helårsstudent.

Det är troligt att det vid Lunds universitet även i fortsättningen kommer att finnas flera olika studentkårer. För att studentinflytandet ska fungera på universitetsnivå är det i så fall önskvärt att dessa studentkårer bildar någon form av samarbetsorganisation. En sådan samarbetsorganisation skulle till exempel kunna ha till uppgift att utse studentrepresentanter i universitetets gemensamma organ och fungera som samtalspartner för universitetsledningen.

Det finns anledning för universitetet att stödja en sådan samarbetsorganisation ekonomiskt för att säkra studentinflytandet på universitetsnivå. Organisationen ska emellertid organisatoriskt och ekonomiskt bäras upp av de studentkårer som inrättar den.

- Universitetet bör stödja en samarbetsorganisation för studentkåreerna till exempel med ersättning för arbetet att utse studentrepresentanter för fakultetsövergripande organ samt arbetet att utse studentrepresentanter för delar av universitetet som saknar studentkår.

Hjälp till studentorganisationernas informationsarbete

Det är viktigt att universitetets studenter får information om studentkårer, nationer och Akademiska Föreningen samt om deras verksamhet. Detta krävs för att den enskilde studenten ska kunna göra ett informerat val gällande medlemskap i de olika studentorganisationerna. Arbetet med att nå ut med informationen till studenterna försväras av att studenterna befinner sig på universitetet en begränsad tid samt av att många studenter byter utbildning. Universitetet bör därför bistå studentorganisationerna i detta arbete.

- Som en engångsinsats under 2009/10 ska universitetet bistå studentorganisationerna i arbetet med att ta fram informationsmaterial riktat till nuvarande och kommande studenter.
- Universitetet ska se till att det finns upplysning om studentorganisationerna på relevanta hemsidor samt i utbildningskataloger.
- Studentorganisationerna ska ges tillgång till kontaktinformation till antagna och/eller registrerade studenter. Det kan gälla studenter inom ett visst område eller utbildning eller studenter från ett visst geografiskt område.

Studiesociala verksamheter

Tillägg till högskoleförordningen 1 kap 11 § innebär att universitetet får ett tydligare ansvar för vissa uppgifter av studiesocial karaktär, som till exempel mottagning av nya studenter, arbetslivskontakter samt information och rådgivning

Universitetet arbetar redan idag aktivt med dessa frågor, såväl centralt som på områdes- och utbildningsnivå. Dessutom arbetar de olika studentorganisationerna med dessa frågor. En första inventering av arbetet tyder på att det i huvudsak fungerar bra, men det förtydligade ansvaret kräver att insatserna följs upp på ett systematiskt sätt. Arbetet skulle också förbättras och effektiviseras av ett större erfarenhetsutbyte mellan olika delar av universitetet och mellan universitetet och studentorganisationerna.

Lunds universitet bidrar också ekonomiskt till studentorganisationernas studiesociala arbetet. Från centralt håll bidrar universitetet till exempel till studentombudet och till utbildning i alkoholhantering. Områdena bidrar till arbetsmarknadsdagar, informationsutskick och mycket mera. I framtiden bör universitetet centralt stå för merparten av detta stöd. Områden och institutioner har möjlighet att stödja studiesociala verksamheter som är knutna till en viss utbildning.

Den funktion som studentorganisationsansvarig som föreslås längre fram i handlingsplanen bör bland annat arbeta för att samordna universitetets och studentorganisationernas insatser inom dessa områden.

- Universitetet bör undersöka och utveckla formerna för det ekonomiska stödet
 - till studentkårerna för deras arbete med mottagning av nya studenter, arbetslivskontakter samt information och rådgivning
 - till nationerna för deras arbete med mottagning av nya studenter, förebyggande studenthälsovård samt information och rådgivning
 - till Akademiska Föreningen för dess arbete med mottagning av nya studenter samt information och rådgivning
- Universitetet bör i samband med avskaffandet av obligatoriet särskilt följa upp studentorganisationernas arbete med bland annat mottagning av nya studenter, arbetslivsanknytning samt information och rådgivning.

Informationsinsats

Avskaffandet av kår- och nationsobligatoriet medför en rad förändringar för universitetet och det kommer att beröra många anställda. Det är därför viktigt att alla anställda får information om de kommande förändringarna.

- Universitetet bör informera alla anställda om avskaffandet av kår- och nationsobligatoriet och dess konsekvenser så att alla delar av universitetets verksamhet kan förberedas inför förändringarna.

Funktion som studentorganisationsansvarig

Ansvar för de arbetsuppgifter inom universitetet som rör studentorganisationerna är utspridda över hela universitetet. Det är oundvikligt att många olika anställda inom olika delar av universitetet arbetar med dessa frågor, men det bör finnas en funktion med ett övergripande ansvar. Denna funktion ska hantera och koordinera universitetets arbete rörande studentkårer, nationer och Akademiska Föreningen. Detta kan inkludera till exempel följande ansvarsområden:

- handläggning och uppföljning av beslut om ställning som studentkår,
- hantering av eventuellt ekonomiskt stöd till studentkårer,
- samordning av universitetets stöd till studentorganisationernas information och
- samordning av studentorganisationernas arbete med mottagning av nya studenter, arbetslivskontakter samt information och rådgivning

- Universitetet bör inrätta en permanent funktion som studentorganisationsansvarig inom den gemensamma förvaltningen.